Porto opłacono ryczałtem

Ч. 9 (444). Неділя, дня 26. лютого 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 1½—2½.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

18 Всі свідомі та карні Українці і Українки віддадуть свій голос на лісту Українського Національного Обєднання, означену числом 18. **18**

СЕЛЯНСТВО КРІПКО ДЕРЖИТЬСЯ!

Зі всіх сторін напливають радісні вістки, що на загал наше селянство кріпко держиться супроти злочинної аґітації демаґоґів-киринників і одним фронтом піде до виборів, як це було перед війною. Що більше — на численних вічах падуть з уст селян терпкі слова на адресу тих людей, що ширять киринню, бо свідомі селяни не знають ріжниць, які можуть ділити між собою Українців. Прецінь всіх Українців вяже спільна недоля, і тому селяни раменами здвигають, коли всякі пискаті демаґоґи плетуть йому брехні на нашу загально-українську орґанізацію „Обєднанне“, а навіть темних селян проти селян тровлять. Проти тих бріхонь селянство гостро протестує. Коли брехун-демаґоґ взиває селян, щоб допустилися зради єдиного національного фронту при виборах, то свідоме селянство з обуренням відкидає такі діявольські пропозиції. Бо свідомі селяни знають, що лиш тоді вибори для нас випадуть добре, коли до виборів підуть всі Українці разом — одною лавою. Ця думка так вкорінилась між селянством, що навіть темні, несвідомі селяни на питанне, на кого будуть голосувати — відповідають: „На того, на кого всі...“

І отсе все вказує, що українське село дасть собі раду з киринею, що воно не прийме штучно вщіплюваної ворожнечі проти „всіх і вся“, та що при самих виборах хлопський здоровий розум подиктує найтемнішому селянинови іти в однім фронті до виборів і голосувати на одиноку загально-національну листу Укр. Нац. Дем. „Обєднання“ ч. 18.

Чомуж так думає село? Селянин знає дуже добре, що перед виборами появляється на селі така сила охотників „заступати і обороняти“ наш народ, що їх спекатись годі. Одним ходить о те, щоби не допустити нашого народу до належних йому прав, а другим — щоби добути собі на якийсь час теплу і добру посаду посла. От і тому то вони всякими способами намагаються видурити від народу оті голоси при виборах.

Мірилом у селян є звичайно відношенне демаґоґів до місцевого священика, який з правила накликує до одноцілого виборчого фронту. За те демаґоґи звертають своє вістре проти него. Та на тім і печуться. Бо селянин в часі війни дуже добре бачив, як ставились вороги і проти села і проти священика. Він бачив, що вороги передовсім на священику відбивали свою злість, — що священика за поставу села винували, що його тягнули до Талергофів, Буґ пів і т. д. І от являється демаґоґ якому ледви мамине молоко обісхло на губі, — який тоді, коли була небезпека ще в піску грався і не розумів її — і от він бунтує село проти священика! Цего для селян досить. Вони пізнають птицю, по пірячку... Селяни пізнають за пілесними словами — брехню, підступ, киринню, лайдацтво. Бо коли священик разом з селом за свою освідомляючу роботу наражався на найбільші небезпеки — то чомуж тепер в часі виборів не має йому село вірити?

Це отвирає очи селянам!

Лиш де-не-де трафляються темні села, в яких густо-часто і священика нема, або коли є — то чоловік або збайдужнілий або думками не наш. От в таких селах всякі пройдисвіти полюють на людей, щоб заманити їх у свої сіти. Тут люди стають безрадні і питають: Хто має слушність т тих сварках та гризні? І буває таке, що деякі з тих сіл через демаґоґів тратять віру в те, щоби через вибори щонебудь можна досягнути і кажуть, що не підуть до виборів. Инші знов очікують виборів, щоби збутися клопоту.

І от свідоме селянство повинно кинутись в такі темні села і несвідомих селян освідомити. Їм треба витолкувати, що ціле селянство повинно іти разом до виборів і голосувати на українську листу ч. 18. Бо коли наші національні противники наступають на нас разом, то й боронитись нам треба також разом. Навіть німина-звірі на випадок небезпеки бороняться разом, як от нпр. кові, котрі стають в коло, головами до себе, щоби задними ногами боронитись перед вовками. Коли-ж німина так робить, то щож нам людям робити?

Тому до діла, свідомі селяни! Ще два тижні маємо до виборів. Їх використаймо на це, щоб найтемніші села приєднати до одноцілого національного фронту. Киньмося в ті села і допильнуймо, щоб кождий селянин дня 4. і 11. березня сповнив свій обовязок і віддав голос на всенародну листу Українського Національно Демокр. Обєднання ч. 18.

Іван Сенюра
селянин з Вишатич.

Єднайтесь браття-селяни!

Єднайтесь, браття; в єдности сила,
Скинем окови-кайдани...
В єдности і праці наша надія
Краща нам доля настане.
Лиш спільно, браття, вперед ідіте,
За долю й волю борітесь!...

Єднайтесь, браття, бо „время люте“,
Прапор жовто-синій сміло держіте!
Проженем горе, усміхнесь доля,
Зрадіє мати і діти!
Будучність наша певна і вірна
І встане Мати-Вкраїна.

Селянин Данило Мекелита.

Чому українська жінка не може голосувати на лісту соціялістичну або комуністичну?

В ч. 7. „Укр. Гол.“ виказав я, чому український селянин не може голосувати на соціялістичну листу. В отсій статейці хочу подати причини, чому також українське сільське, а у переважній части і міське жіноцтво не повинно голосувати на ніяку соціялістичну листу.

Причини ті є ось такі:

Жінка, як відомо, цілими століттями була невільницею мужчин, була предметом торгу, так як скотина. Мужчини продавали і купували жінки за гроші, чи за що инше, і того ніхто не соромився, так як того тепер ніхто не соромиться, що купує або продає корову. Многоженство було дозволене і ніхто тим не гіршився, а зрештою жінка не мала ніяких прав ані до свого чоловіка, ані до своїх дітий, — натомісць мужчина вглядом своєї жінки мав усі можливі права.

Тому ганебному нехтуванню гідности людської у жінки положило кінець християнство, вкидаючи засаду одношлюбства і нерозривности подружа. Ці обі засади в християнському світі, а з окрема у католицькому, переведено з залізною послідовністю. Через те жінку в суспільнім житті зрівнано з мужчиною. Вона перестала бути вже для нього виключно предметом хвилевої забавки, вона перестала як його жінка залежати виключно від його химери, і не потребувала вже дрожати на саму ту гадку, що її муж, знудившись нею, може вже завтра викине її поза своє обійстє, а на її місце введе у хату другу, молодшу і гарнішу. Жінка стала тепер подругою мужчини, супроти якої він вже мав не тільки самі права, але і обовязки. Вже те саме, що мужчина раз одружившись, був вже звязаний, мало для жінки неоцінену вартість, бо воно було рівнозначним з кінцем неволі і рабства.

Безперечно, що нерозривність подружа має у неодному випадку свої лихі сторони, приковуючи часом одну людину до другої, від якої навіть і чорт з пекла волівби відчепитись. На тому тлі розгриваються у житті гіркі траґедії. Та дарма. Досконалого на світі нема нічого, і всякому законові, хочби і найліпшому, можна неодно закинути. Це правда. Але нерозривність подружа для жінки завсіди о ціле небо є ліпшою від тзв. „вільної любови“, або навіть і від такого закона, який з легкістю уможливляє не лише розвід, але і поновне звінчанне з иншою особою.

Чому?

Досвід життєвий в злуці з статистикою виказують, що почин до розводів і поновних вінчань, де такі вінчання є допускаємі, у переважній части випадків дають мужчини, жінки натомісць лиш рідко коли, і то звичайно приневолені до того крайною конечністю, як ось на пр., коли чоловік є пяницею, поводиться супроти жінки і дітий брутально, удержує любовні зносини з иншими жінками, і то навіть у себе в хаті, і то що. І не дивниця. Жінка є економічно слабша, суспільно як розведена тратить дуже багато, хоча часто зусім несправедливо, старіється скорше від мужчини, а до того почувається до значно більшої відповідальности супроти своїх дітий, як мужчина. Тому до розводів і не рветься. Мужчини натомісць до розводів, полученних з можністю поновного звінчання з иншою жінкою, виявляють значно більший нахил і охочих до таких розводів знайдеться між ними значно більше, як між жінками. Тому річю жінок є, у власному інтересі стояти на сторожі закона про нерозривність подружа. В певних випадках являється цей закон твердим, а навіть жорстоким. Це безперечно правда. Але наколиб його не було, булоби ще гірше. Легкість, з якою чоловік і жінка будуть могли дістати розвід і увійти в нове подруже, буде тяжко мститись в першу чергу на жінці. Бо наколиби навіть такий закон десяти жінкам приніс визволення з подружого пекла, то сотці инших жінок принесе незаслужене горе. Відомо, що кождий костур має два кінці, а не завсіди відомо, котрий з них грубший.

А вже щодо тзв. „вільної любови“, то вона хочби і як маскована нібито якимись законами, буде в сути річи для жінки завсіди здоптанням її людської гідности і джерелом її горя, бо вона цілком не вяже мужчини, а відомо, що наслідки тзв. любощів звалюються на жінку цілим своїм тягаром, який її нераз робить нещасною раз на завжди, підчас коли мужчина з таких „авантурок“ виходить переважно доволі легко. Впрочім щож може ся тзв. „вільна любов“ дати жінці, а у дальше — і людству? З жінок зробить вона хіба лиш матері безбатьченків, а людству принесе лиш руїну сімї, занепад моралі і культури і поворот до тих нещасте давно вже минулих часів, коли то люди якскоти на пасовиску в суміш жили з собою.

„Вільна любов“, це нещастє не лиш жінки, але і усього людства, це перший крок до здичіння і загибелі.

І ось чому українська жінка повинна безумовно держатись осторонь від комунізму і соціялізму, для яких „вільна любов“ є основною доґмою науки про уладження суспільного життя, — а тим самим безумовно не повинна давати свого голосу на листу, яку проголосила яканебудь орґанізація комуністична або соціялістична, хіба, що тзв. „вільна любов“ є для неї здійсненням її мрій і предметом її бажань.

Жінка, що шанує свою жіночу гідність і зусім собі не бажає видавати на світ діти, з яких кожде буде мало иншого батька, — така жінка з відразою і погордою відвернеться від людий, які їй голоситимуть засаду „вільної любови“, а хочаби вони у власному хвилевому інтересі до тої засади перед нею не признавались, то вона мимо цего голосу свого на їх лісту не дасть, бож вона знає дуже добре, що ті люди кандидують з рамени соціялістичної чи комуністичної орґанізації — цілком певно будуть домагатись тзв. „вільної любови“.

Роман Гамчикевич

Старайтесь, щоб всі жінки взяли участь в голосованню та щоби свій голос віддали на листу ОБЕДНАННЯ

Ч. 18.

Відповідь
на відповідь п. Зубрицькому.

Відповідаючи мені, пане професоре, заздагідь асекуруєтеся, що мені вже більше не відповісте на мої закиди проти Вас. Це свідчить про Вашу не дуже то спокійну та чисту совість. Чи думаєте, що Ваша нужденна виборча рептилька, якою безплатно ущасливили Ви виборців нашого округа, зможе переконати кого-небудь з них про правдивість Виших „небелиць“. А що до мене, то Ваші погрози і клевети мене ні трохи не перелякають і не відведуть мене від раз вибраного ясного шляху. Я хоч собі звичайний хлоп і, по Вашому, дурний як ціп, але все таки знаю, що таке честь і даного слова чести ще в життю не зломив я і не зломлю. А Ви хто такий, пане професоре? Де Ваше слово і Ваша честь? — Ви їй здається ніколи не мали, бо в противному разі булиб не зломили слова даного представникам б. старшин УГА. І не дивує мене, що пригадка про брак чести у Вас вивела Вас з рівноваги, так що Ви самі собі не здавали справи з того, якими нісенітницями відповідаєте на мої закиди.

Вкоротці відповім Вам на Ваші брехні. Зараз на вступі своєї відповіди брешете, що Ви до мене звернулись тільки по інформації що-до виборчої ситуації в Сяніччині, і що про перетягнення мене на свою листу нічо Ви мені не згадували. Я рішучо обстоюю при своїм твердженню, а на доказ наведу п. Кігічака Юрка, через якого Ви зглядно Ваші закукурічені штабовці старалися мене 7. січня 1928 р. перетягнути на Вашу листу. А може Ви, пане професоре, і се забули, що до грошевої пропозиції, яку Ви предкладали мені, як-що я звязаний під тим зглядом з п. Др. Загайкевичем. Я не хотів сего згадувати в моїм отвертім письмі, хотяй се мене найбільше боліло і Ви сею пропозицією найбільше мене образили. Але тепер я змушений се сказати, бо як бачу, то Ви нашого селянина трактуєсе на рівні з худобою. Ні, пане, Ви помиляєтесь що-до селянської душі. Наш селянин не буде зглядом свого народа Юдою і своєї чести та народньої справи за гроші не продасть. Та може і се Ви забули, що і отця Мариновича Ви старалися втягнути на свою листу — а в Сяноці несотворені річи на него розповідали — хібаж у Вас вже так запоморочена виборами память, що Ви не памятаєте, що перед кількоднями говорили? Я пригадаю Вим про це, що адютант Ваш п. Зиблікевич Евген був присутний при нашій розмові і те саме за Вами притакував і пізніще те саме розповідав перед пп. Кігічаком Юрком і Мінцінським Володимиром, а іменно, що о. Маринович розпиває народ та роздає американські дари і пшеницю за відданне на него голосів. Скажіть мені тепер, хто клеветник, я чи Ви п. професор? Дальше Ви всім і вся заявляли, що не будете кандудувати з людьми, що мали щонебуть спільного з „Партією Праці“, а що робить на Вашій листі п. Гонтарський, який їздив недавно на віче УПП до Добромиля зі шкільним рефератом, про що я вичитав в „Раді“. Отже знова оден доказ більше, що Ви є людина, з якою ніяка розмова не можлива. Правдою є, що коли я побачив Вашу розпучливу і заплакану міну, та коли почув Ваші нарікання і жалі, а не знав про те, що вони є безпідставні, я признав Вам рацію, але застерігся, що мушу сам особисто переконатися, по чийому боці правда. В Перемишлі говорив я з ріжними людьми преріжних політичних поглядів і дійшов я до переконання на підставі їх річевих доказів, що Ваші закиди проти п. Др Загайкевича і о. Мариновича і инших заслужених громадян є витвором Вашої хоробливої фантазії, каригідної впертости і киринницької зарозумілости що буцімто лише Ваша „заслужена“ особа може дати побіду для УНДО.

З яким чолом хочете вмовити в мене, що про Ваші коншахти з москвофілами мені нічо Ви не говорили, таж Ви в „Народній Торговлі“ в Сяноці питали п. директора Висоцького о адресу сяніцьких москвофілів! Ваша безхарактерність просто не має границь. Зрештою ще живе той господин нотар Ґенсьорський, до котрого Ви в тій справі звертались. Я даю Вам сьвідків і факти, а Ви лиш кидаєте клевети та підозріння. Щож варта Ваша оборона?

Кажете, що ті „небелиці“ себто мій отвертий лист до Вас уложили мені в Перемишлі, а я підписав їх. Чи Вам здаєть п. професоре, що до написання отвертого листа треба мати укінчену фільософію, треба бути професором, а селянин, по Вашій думці, вже до того не здібний. За свої вчинки я сам відповідаю і ще маю на стільки сильної волі, що заяву старшин можу помістити або не помістити в свойому листі по своїй вподобі. Кажете, що вона там так пасує як пястук до носа — певно, річ не приємна для Вас, Виж професор, хотяй і іспиту не могли чи не вміли здати в приписаному часі, за що Вас, як знаю, позбавили посади. Нині хочете представити себе національним героєм і страдальцем, нарікаєте на всіх і вся, що Вас кривдять і виганяють, а хтож Вас удержує як не народ своїми складками. Та після мого розуміння не знаю, чи Ви ще так дуже заслужений чоловік зглядом народа, щоб всі перед Вами голову хилили, бо як пригадую собі підчас визвольної війни, коли ми прикурені порохом і зляті потом переходили з оружем в руці річку Збруч, то Ви, пане їхали в цивільнім убранню на фірі, помимо сего, що був строгий приказ Начальної Команди УГА уживати підвод лише для ранених або хорих. (І на се мало свідків!) Отже Ви вже тоді не підчинювались наказам верхової влади. Видко, що у Вашій крови є щось такого, що Вас змушує іти впоперек дороги. Чи Ви случайно у Гуляйполи у батька Махна не бували, а так то шкода, що Ви там не остали, бо ви там до нині напевно булиби переросли всіх „батьків“ і „отаманів“ всілякої голоти.

На закінченне маю для вас щиру

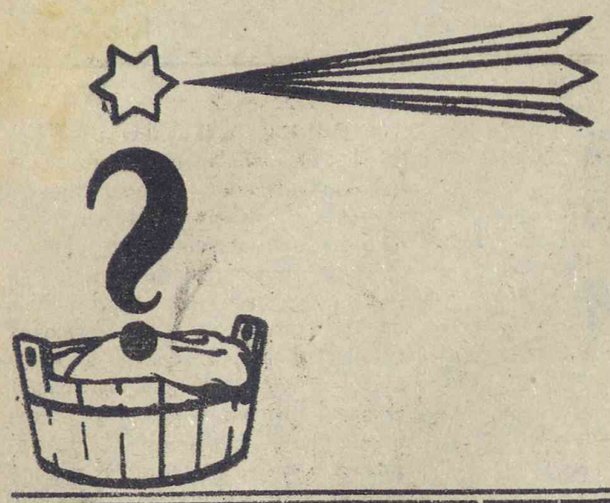

Чи знаєте таємницю прання білля в твердій воді? Розвязує її

МИЛО КОМЕТА
TRZEBINIA

пораду: Відноситься до нас селян в чемнійший спосіб, не вносіть в наші карні ряди розбивання і кирині, не старайтесь купувати нас за гроші для якої-небудь справи, бо се не пристоїть Вам як просвітянському люстраторови Тов. „Просвіта“ а своєї теперішної киринної роботи не називайте народною роботою, бо я перед такою лише запераю Вам ворота в Сяніччину.

Василь Подубинський, сялянин з Дубрівки руської коло Сянока, кандидат на посла Сяніччини.

Дописи.

З Лемківщини. Ріжні темні духи увихаються тепер по нашій Лемківщині, всі вони тепер чогось стали „приятелями“ нашого малоземельного селянина. Десь перед виборами у нас ніхто ніколи ніде нікого з них не бачив. А тепер і старі „бескидовці“ зі Сянока пригадали собі, що на селі ще хлоп проживає, і Сельроби всілякої масти хочуть нашого селянина в цапа заклясти, бо тоді, кажуть вони, ні Церкви ні Бога не треба, бо — мовляв — все це видумка людської глупоти, мовляв — краще церкву в селі на кіно замінити й щойно тоді у нас на землі для нашого Лемка чистий рай настане; дальше ще й ріжні „отаманчики“ нову махнівщину будують, — а вершком всього таке, що й усяке в кут загнати може: панове з лісти ч. 1. на старість, чи то так перед виборами через своїх посіпаків по селах із себе великих „пшияцелі почцівего люду рускеґо“ роблять. Дивно... Чого то вибори не зроблять? Душу в людей навиворіт обертають, а ти, Лемку, голосуй й тішся, що так много опікунів по твої голоси вибралося. Таких панів, що аґітують за лістою ч. 1. бачили ми на вічу Укр. Нац. Дем. Обєднання в селі Загутині дня 7. лютого ц. р. Прийшло їх двох в товаристві трьох постерункових державної поліції. Видно не почувалися там певно. — Віче отворив посольський кандидат п. Подубинський Василь, селянин із Дубрівки руської й орґанізатор нашої Лемківщини. На голову президії присутні в числі поверх 100 селян вибрали о. дек. Цегелика, місц. пароха, на заст. предс. п. Гиряка Йосифа, а на секретаря п. Гиряка Теодора. Перший забрав голос п. Василь Подубинський, представив зібраним програму Обєднання, з якого рамени кандидує до сойму, та положення нашого народа під сучасну пору. Зібрані привитали його промови рясними оплесками й окликами „славно“. Зібрався йому відповідати аґітатор польської лісти ч. 1. п. Бриндза Якуб, який був уже у всіх партіях, аж накінець прибрив туди, звідки пахне інтерес. Він бив кулаком об стіл, кричав, просив і грозив та думав, що він до Загутиня приїхав ще перед 30-ти роками і може людям дурмана в очі пускати. Безличність того пана перейшла вже межі приличности. По його словам українська визвольна боротьба 1918 — 1919 років є впрост бандитськими чи якимись іншими розрухами за австрійсько-німецькі гроші. І скажіть нам, люде добрі, з яким чолом цей пан приходить до нас по наші голоси? Заявив сам, що по розвалі Австрії кожний нарід мав не лиш право але навіть й обовязок добувати собі волю, але для Українців то видно „co innego“. Розсудіть тепер, чи такі панове можуть бути нашими приятелями? Розгорячкованого п. Бриндзю Якуба пригвоздив сам таки Поляк п. Коморовскі (PPS) із Сянока, виказуючи присутним, хто такий п. Бриндзя. Відповів обом панам п. Чубинський Ол. з Перемишля у довшій, бо півторагодинній промові, яка віддала словами усі почування численно зібраних виборців. Промовець напятнував нахабність таких „пшияцелі“, виказав безпідставність їхніх політичних „випоцін музґових“, та візвав присутних, щоб самі виборці розсудили, хто нашому народові приятель, а хто ворог, і щоб відповідно до того віддали свої голоси. Присутні селяни нагородили промовця гучними й довго невмовкаючими оплесками та окликами „славно“. П. Бриндзя хотів ще полемізувати, але стрінувшись з річевими арґументами п. Чубинського, мусів замовкнути. Зібрані на вічу селяне, громадяне сіл Загутиня й Сторожів Вел., однодушно ухвалили резолюцію, що всі як один муж будуть голосувати на лісту ч. 18., бо тілько Обєднання може нам дати повну побіду при виборах, а пізніще належну оборону наших загально національних і селянських інтересів. По промові п. Подубинського, яку присутні прийняли оплесками, предсідник віча о. Цегелик віче замкнув, а присутні селяни дякували остентаційно присутним делеґатам УНДО-ння за труди й сердечно їх пращали висказуючи надію, що добра наша справа мусить побідити.

Костова, пов. Перемишль. Дня 9. II. відбулось у нас передвиборче віче, на яке явились численні наші громадяни. Віче відкрив секретар Чит. „Просвіти“ п. Вол. Кашицький, після чого вибрано п. Мих. Турка, нач. громади головою віча, а п. Вол. Кашицького секретарем. Тепер делеґат Укр. Нац. Дем. Обєднання п. Домарадський пояснив виборчу ординацію та візвав присутних, щоб до виборів ішли одною лавою під прапором загально української орґанізації Обєднання. Підніс заслуги чолового кандидата Дра В. Загайкевича і виказав, що лишень він гідний заступати інтереси нашого повіту. Наші громадяни вислухали з увагою промови делеґата і заявили, що при виборах підуть разом з цілим нашим народом, котрий голосує лишень на одну листу Обєднання ч. 18 Розбивачі національного фронту у нас не мають що шукати, бо вони воюють лишень брехнею. Це виказав селянин Подубинський з Сяніччини, як то вони брехнею хотіли заманити його у свої сіти. Відзиваємось також до всіх селян, щоби хто з них не дався заманити в сіти киринників. Разом ідім і голосуймо на нашу листу ч. 18, а побіда наша.

Володимир Кашицький.

Ялин, повіт Сянік. Дня 5. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче Укр. Нац. Дем. Обєднання. До громадського дому зійшлося поважне число людей, бо кождий громадянин цікавий був послухати програми свойого хлопського кандидата. Віче отворив посольський кандидат Василь Подубинський, селянин з Дубрівки руської. До президії вибрано п. Малика В. як голову й Малика Ст, як секретаря. Подубинський Василь представив зібраним теперішне положення нашого народу, вагу нашої участи у виборах та програму Обєднання. По ньому зголосився до голосу польський аґітатор п. Домбровскі Фердинанд із Сянока й наплів людям півкопи теревенів про єдність хлопа „polskiego i ruskiego“, про потребу утворення в Польщі трьох а найвище чотирох партій, про це, якто ті панове, що вийдуть із „одинки“ будуть боронити „почціви людек рускі“, а коли побачив, що присутні вже пізналися на фарбованому лисі, впрост загрозив репресіями властей, мовляв, хто не буде голосувати на листу ч. 1., щоб пізніще не нарікав. Належну відправу свіжому „пшияцельові“ нашого народу дав п. Чубинський Ол. з Перемишля. Віче закінчив п. Подубинський В. і поставив резолюцію, що всі присутні на вічу селяни громади Ялин постановляють голосувати на нашу загальну національну лісту ч. 18. Цю резолюцію присутні прийняли з одушевленням. Із настрою присутних видно було, що наш Лемко вже перестав бути предметом попису для ріжних „приятелів“ у вовчій шкурі. — О.

Вишатичі, пов. Перемишль. Дня 6. II. відбулося у нас велике передвиборче віче з рамени Обєднання. Присутних було понад 300 осіб. По рефератах — про політичне положення українського народу під Польщею, вагу і значіння виборів, національне і соціяльне питання та значіння орґанізації — вивязалась горяча дискусія многих селян та місцевого пароха про одноцільний національний фронт. Між иншими місцевий селянин Іван Сенюра в своїй гарній і палкій промові вказав на вагу і значіння орґанізації та хто є розбивачем національного фронту. Строго осуджено руїнницьку роботу кількох перемиських киринників, що виставили соціялістичну листу ч. 22, та одноцільно ухвалено резолюцію, що всі підуть при виборах одноцільним фронтом за „Обєднанням“ і віддадуть свої голоси на селянську листу ч. 18., якої головим кандидатом є Др. В. Загайкевич.

З Польщі і про Польщу

В Польщі боротьба між Пілсудським а його противниками ведеться особливо тепер дуже гостро, коли Пілсудський старається, щоб до сойму увійшло як найбільше прихильників його політики. В тій цілі, як ми вже писали, виставлено окрему урядову листу виборчу ч. 1. Проти цеї листи аґітують завзято вшехполяки. В тій боротьбі по одній і по другій стороні падуть деколи і слова правди. От бувший посол до варшавського сойму Корфанти є також послом до сойму на Гор Шлеску. Він оноді в тім соймі виголосив велику промову політичну, якої вістре звертається проти уряду Пілсудського. В тій промові сказав Корфанти таке:

„...За часів найгіршого гнету пруського високі урядовці не поповняли такого насильства на законах, не надуживали в такий спосіб публичних фондів і не поповняли в так безстидний спосіб насильства на сумлінню підвладних урядовців і горожан, як то діється тепер. З публичних фондів, які повстали з податків всіх горожан, удержується ґазету „Polska Zachodnia“, яка підбурює до насильства, нарушує правний порядок і очернює заслужених горожан. Всюди в світі вищого урядовця (воєводу), який натискає на підвладного, що не може боронитися, пятнують як останнього боягуза і підлого чоловіка. Гор. Шлеск не схід, то не Галичина(!!), ані Румунія і Туреччина, таких способів наша людність не знесе і їх справників потягне до відвічальности. Навіть кредитів уділяється нині з публичних фондів відповідно до того, до якої партії хто належить. Теперішні способи польській державі приносять ганьбу, обнижують єї повагу і підкопують єї фундаменти на Шлеску. „Związek Powstańców śląskich“ у своїм лоні містить скінчених бандитів, в теперішній кампанії виборчій. Польська адміністрація державна є слаба і складається з людей недосвідчених, або також з людей, які прибули з инших „dzielnic“, які не знають Гор. Шлеска, його потреб і душі нашого народу. Як шлеський уроженець (Śiązak) в імени шлеської людности кличу до наших земляків, які прибули з инших dzielnic і надуживають уряди і школи для цілей санації: Не нищте нашої многолітної праці для польської держави“... („Czas“ ч. 36 з 13|2 1928).

Так говорив в соймі Корфанти і при тім поставив внесок: 1. щоби шлеський воєвода не брав участи в виборчій кампанії; 2. щоби заборонив урядовцям аґітувати; 3. щоби виточив слідство тим урядовцям, що аґітують; 4. щоби припинив слідство проти тих урядовців, які в границях законів користали зі своїх горожанських прав. — Краківський „Czas“ обговорюючи цю промову Корфанта пише, що він домагається відділення Шлеска від Польщі, коли бажає розширення шлеської автономії. Це домагання, як пише „Czas“, є дуже миле для шлеських Німців, але для „idei zespolenia Śląska z macierzą fatalne. Jest to hasło „Śląsk dla Slązaków“ i precz z Galicyjakami i Kongresowiakami. Рівночасно, як пише „Czas“, Корфанти славив „bestronność dawnych rządów pruskich wśród frenetycznych oklasków“ і в тім дусі видав по польськи і по німецьки відозву до шлеських горожан. Як бачимо Корфанти домагається для Шлеська автономії та щоби урядовцями і учителями були не зайди з Галичини і Конґресівки, але місцеві люди, які знають потреби народу. — Ця промова знайшла широкий відгомін у польських ґазетах. Та найбільше образились „польські повстанці“ за це, що назвав їх орґанізацією „bandytów i szpiegów“. Вони пригадують йому всі його „łotrostwa“ та що Корфантому „należą się kraty więzienne“. (Naprzód ч. 37 з 15/2 1928).

Що чувати в світі?

БОЛЬШЕВИЦЬКІ аґітатори вурять наших людей, що на Великій Україні селянство дуже вдоволене большевицьким ладом. Та це брехня! От послухайте, що пише український селянин про господарку московських большевиків на Україні (Тризуб ч. 112):

Большевики видумали нове безголове на людські голови. Загадали, щоб селяни-хлібороби, всі поголовно, вивозили свій хліб їм чортам, в кого який пуд лишився, то щоб не держав хлібороб в себе, і зачинають шукати по обійстях і в кого находять, то гостро карають його і уважають злочинцем і контр-революціонером та конфіскують все його господарство. Так що у нас тепер від 1. січня іде така суматорха з цим приказом, що й жити не хочеться, а вивозять, хто скільки чого має, бо шуткувати — це не з розумним. Правда, вони платять за пуд пшениці 1 руб. 5 коп., ячмінь 70 коп. Ну, та така ціна була і до війни, але за ті гроші можна було тоді щось купити хліборобови, а тепер ніякого чорта за ці гроші не купиш. Перед війною, бувало продаш пуд пшениці за карбованця, тай справиш штани, а тепер треба продати десять пудів на такі штани, тай то не будуть такі добрі, як колись. І так все, усе їхне проізводство (фабричні вибори) далеко-далеко не сходиться по ціні з селянським проізводством (збіже, худоба і тд). У нас тепер добре тільки от з чим: горівки є скрізь багато, нема такого села, станиці, щоб не було кілька лавок (склепів) з горівкою, а мануфактури (промислові вироби) чортма, ніякої ніде. Як треба чого купити, то будеш довго шукати, а як знайдеш, то все одно так не купиш, а положи пай

А. ХУТОРЯН.

Клопіт дідові Макієві*.

Уродило в діда Макія сіно. І не тепер, а ще року 1922. Тепер у діда Макія не то, щоб сіно родило, а й сам він на державному хлібі живе: пенсіонер соцзабезу.

А тоді вродило на заорендованому клаптикові лучки в селі Янівці. Харчуватися якось треба було, і Макій трохи відробітком, трохи грішми сплатив оренду за луку, зібрав 80 пудів доброго сіна.

Сіно є, а годувати ним катма кого. Лежить собі сіно марним капіталом, мовляв. Коли ось тут дядько Семен Чепіга з хутора Єнькового:

— Так і так, діду Макію. У вас сіно, в мене конячина. Чи не позичите. Єй-бо, на той рік віддам.

— Чому-б не позичити? Позичити можна — дід Макій відповідає: — Давай, Семене, розписку...

Семенові розписку дати — раз плюнути: письменний, а, може, навіть і дрюкований.

Дальші події виявили, що Семен Чепіга таки й справді дрюкований: без дрюка він нікому нічого позиченого не віддавав. А оскільки дідові Макієві, людині лагідної вдачі й кволого здоровля, братися до дрюка якось не личило, то він добром прохав:

— Віддай, Семене, сіно. Або заплати.

Семен на те собі тільки в вуси посміхається:

— Чого ви, діду, чіпляєтесь? Почекайте, то й віддам.

Дід Макій почекав. Чекав 1923 рік, коли за розпискою Семен мав сіно віддати. Пішов 1924го року знову до дрюкованого Чепіги:

— Віддай, Семене! Або сплати.

І знову Семен:

Одчепіться, діду!

Нараяли люди дідові Макієві до суду подати: суд дідові Макієві сіно стягне, то грошима сплатити примусить. Діло просте. В діда Макія — розписка й свідки.

І подав дід Макій скаргу до Олишівського нар. суду. З когоб иншого за два тижні суд і гроші стягнувби, дідові Макієві передав-би. Але то з когось иншого, а не — з Семена Чепіги, людини дрюкованої.

Раз викликають діда Макія на суд, — і раз повертається він із суду без нічого: оповістки судової не вручено відповідачеві Семенові Чепізі, людині дрюкованій.

Третій раз викликають..

Четвертий раз викликають...

І все дід Макій ні з чим повертається: оповістки судової не вручено Семенові Чепізі.

За цей час Семен Чепіга — людина, як тут уже виявилось, безперечно дрюкована, — встиг потрапити до Чернігівського бупру. Дідова справа з Олишівського нарсуду теж до нарсуду Чернігівського переїхати встигла.

А сам дід Макій також устиг махнути рукою на справу про 80 пудів позиченого Семенові Чепізі сіна:

— Ну, його, мовляв, ік бісу. Хай моє пропадає. Тільки на дорогу тратишся, а з Семена Чепіги, людини дрюкованої, нічого не виходиш...

Коли ось дідові Макієві приносить міліціонер папірця з нарсуду, а в папірці чорним на білому написано:

— Запропонувати позовникові подати адресу відповідача (пізваного).

Дід Макій, що, як вище вже сказано, встиг уже махнути рукою на свій позов до Семена Чепіги, знехотя відповів:

— Та хутір-же Єньків, Краснянського району! Написано-ж у позові... Але ні, стрівайте: тепер уже не хутір Єньків, а чернігівський бупр. Та, бачите, я вже махнув рукою на цю справу. Не хочу більше судитись. Обридло. Дорога грошей он уже скільки коштувала, а з отого дрюкованого нічого й не потягнеш...

— Гаразд, — міліціонер каже: — Коли не хочете, то діло ваше. Напишіть ось тут: „прохаю, — пишіть, цю справу припинити, бо“...

Дід Макій написав і — лагідна він був людина — легенько зітхнув.

Та ви, читачу, не здумайте й собі отут разом із дідом Макієм легенько зітхати: помилитеся так, як помилився й дід Макій.

...Написав дід Макій, як сказав йому міліціонер, і більше думати про капосну справу з Семенем Чепігою перестав.

Коли ось одного погожого дня вже на передодні 1928 року через поріг до діда Макія ступив знову міліціонер:

— Вам оповістка з суду: гоніть карбованець гербового, а ні — то спис майна.

Який карбованець? — схвильовано зашамротів дід Макій: — яж нікому нічого не винен...

— Нічого не знаю. Тут ось написано: „стягнути карбованця“.

— Та я-ж нікому не винен...

— Нічого не можу вам сказати в цій справі, — міліціонер дідові: — Ідіть до суду, там вам скажуть.

Поплентався дід Макій до суду. І там йому справді сказали.

Ревізор фінвідділу в листопаді місяці минулого року, попаючись порядком ревізії в припалих пилом справах нарсуду, натрапив на дідове „прохаю припинити“, яке було пришите до його справи з друкованим Семеном Чепігою, що на неї дід Макій уже давно махнув рукою.

— Припинити? А гербове (належитість стемплева) де? — грізно гримнув ревізор.

...Так ось цей карбованець, що так схвилював діда Макія й витягає його старого з барлогу, і було оте саме ревізорове гербове.

— Люди добрі, — заблагав дід Макій у суді, — та звідки-ж мені карбованця платити! Яж пенсіонер, ледве на хліб стає... І чому-ж я мушу ще доплачувати карбованця до отих 80 пудів сіна, що його Семен Чепіга замотав?...

— Нічого не знаємо, — відповідають дідові Макієві в суді, — ідіть до фінвідділу. Карбованець — це гербове, а гербове — то фінвідділова справа...

Нічого дідові Макієві робити. Поплентався він до фінвідділу.

— Так і так люди добрі, — шамкає: — звідкіля-ж мені того карбованця взяти. Може-б за маніфестом його скинути можна? Міркуйте-ж бо самі: пенсіонер я. Семен Чепіга 80 пудів сіна шість років тому в мене замотав, і карбованця оце до того сіна маю докладати...

— Нічого не можемо, — в фінвідділі дідові Макієві відповідають — зверніться до суду. Це суд у вас гербове стягає...

Отакий то клопіт дідові Макієві! Чи ходить він і досі з суду до фінвідділу, а з фінвідділу до суду, чи, може, його вже звільнили від того капосного карбованця, чи він спокійно доживає свого віку на соцзабезовській пенсії, — не знаємо самі, а через те не можемо задовольнити й природного читачевого зацікавлення кінцем усяких історій взагалі, а цієї зокрема.

*) Це оповідання передруковуємо з харківської „Пролетарської Правди“ як цікавий образок большевицького судівництва і бюрократизму.

10 руб. 50 коп. в кооперацію, то тоді видадуть пуд соли або 5 метрів якого-небудь ситцю, що коштував колись по 10 копійок за метр, а тепер у пять раз більше треба заплатити... Тепер у зборищах кричать люди на це, що власть домагається хліба по низькій ціні, а їхне проізводство дуже дороге, а комісарі кажуть, що як большевицька держава розживеться, то тоді все буде дешево. Словом тепер переживає народ не менше, як в часі межиусобиць руських князів, та чорт його знає, коли йому кінець буде. Повірте, що так остобісіла большевицька власть, що здається все кинувби та втікби, щоб не чути про неї. Сказано в св. Письмі, що всяка власть дана Богом, а я перестав в це вірити, я вірю, що люди самі все будують і все руйнують, як сказав Хмельницький про кріпость Кодак. Тепер, як згадаєш про це, що було, то лиш жаль бере — все заїла советская власть і заїла во віки віків. У нас кожний лає — хто її видумав, хто її бажає і хто її хвалить, бодай йому добра не було. От якби хто із заграничних делеґатів побував у нас по селах, поміж селянами-хліборобами, отоді-б він знав, що воно за советська влада, а так щож? — заграничка делеґація і приїжджає в СССР та заїде в який Окрісполком, там її гарно нагодують, напоють, то вона приїде і хвалиться своїм: от в Росії тепер гарно народ живе, куди тобі нашому, а люди слухають тай думають, що воно справді так.

Я син безземельного селянина, зза молоду двадцять літ служив, первоначально пас свиней, а став підростати, стали і чина повисшать — поставили до телят, а послі став робітником рядовим; подружився з такою самою трудящою селянкою, не пив, не гуляв і доробились ми не-аби-якого господарства, та все тепер пішло прахом; уже можна сказати, що чорт ма що під голову покласти кромі кулака свого, а мене кулаком називають. Великий мені жаль за таку неправду людську чи Божу".

От як дивляться українські селяни на владу московських большевиків у своїм рідним краю. Тому одиноким бажанням українських селян прогнати чужинців зі свого краю!

РОСІЙСЬКІ еміґранти розвинули тепер дуже енерґійну діяльність. А саме від часу, коли хінське місто Шанґай разом з краєм перейшло під владу хінських національних військ, російські еміґранти мають надію, що дістануть з банку в Шанґаю 4 міліони долярів, які були власностю уряду адмірала Колчака. Російські еміґранти вже одержали навіть 150.000 долярів з одного банку в Шанґаю, котрі також були власностю російського уряду. Щоби добути і 4 міліони, вислав вел. князь Миколай Миколаєвич ґенерала Лукомського до Шанґаю.

В НІМЕЧЧИНІ мала дотепер владу в руках спілка трех партій: центрум, німецько національна партія і німецько-людова. Всі три партії творили більшість в парляменті. Але між тими партіями не було згоди, і останніми часами ця спілка розбилась. Тому що в парляменті неможливо тепер утворити більшости, яка перенялаби владу, президент держави Гінденбурґ мусить розвязати парлямент і розписати нові вибори. Ц справа вже вирішена, а тепер розходиться лишень о те, коли мають відбутися вибори. Половина послів домагається, щоб вибори відбулись в травню, бо тоді легка вибоча аґітація. Проти того є друга половина послів, кажучи, що в травні є дуже важні весняні роботи в полі, та що аґітація буде переривати ті роботи. Тому домагаються вони виборів в березні або в квітні. Речинець виборів буде визнаяений в найблизчих днях. Мабуть будуть вони визначені на м ць травень.

АНҐЛІЙСЬКИЙ король отворив сесію анґлійського парляменту престольною промовою, в якій сказав про найважнищі події в анґлійській політиці в краю і за границею. Ця промова не [illegible] ила деяких послів, що стоять в звязку з московськими большевиками і вони вчинили велику галабурду в парляменті. А треба знати, що анґлійський парлямент є найстаршим парляментом в Европі і відзначався завжди достоїнством і повагою. Тому цю галабурду гостро скартала ціла анґлійська сутпільність. — На цій сесії парляменту прийде під наради проєкт закона про виборче право для жінок. Як цей проєкт стане законом, то всі жінки, що мають скінчених 21 рік життя, одержать виборче право при найблизчих виборах. — На засіданню парляменту анґ. міністер скарбу подав до відома, що оден Анґлієць-патріот, який не бажає виявити своє імя, зложий „офіру для вітчини" в квоті пів міліона фунтів штерлінґів (около 22 міліонів злотих). Жертводавця умістив цю суму на 5% і по 100 роках ця сума дасть квоту 41 міліонів фунтів (около 178 міліонів зл.). Міністер в імени Анґлії зложив подяку незнаному жертводавцеви.

НІКАРАҐВА. — це невеличка республика в осередній Америці. Має вона не цілий міліон населення, хоть простір єї так великий як третина Польщі. Як всі малі американські держави, так і Нікараґва є використувані американськими капіталістами зі Зединених Держав. Тому і уряд Нікараґви є настановлений тими банкирами, служить не краєви, а тим банкирам. Визискуване населеннє стало бунтуватись проти банкирів, а нікараґванський уряд зажадав військової помочі від Зединених держав. Уряд Зединених Держав вислав відділ війська, а це доляло оливи до вогню. Вибухло в Нікараґві повстаннє і проти банкирського уряду і проти американського війська. Повстанці під проводом ґенерала Сандіно скрилися в горах і звідтам нападають на американське військо, займають раз одно, раз друге місто, бунтують населеннє проти американського війська і виставляють на сміх американських політиків і ґенералів. Так отже Зединені Держави Америки знайшли собі непотрібну халепу, бо тепер не знають, що їм робити. В йна з Нікараґвою осмішує їх. Бо тільки представити собі: Зединені Держави воюють з державою, яка є 117 разів менша що до числа людий! Тай воюють так, що повстанці бють їх. Правда, Зединені Держави моглиб вислати великанську армію проти Нікараґви, але населеннє Зединених держав питаєся: По що? Яке право має Америка мішатися в справи цеї країни? Чому американські жовніри мають гинути за інтереси кількох банкирів, що хочуть визискувати Нікараґву? А уряд Зединених Держав сам не знає, що тепер робити з тим, бо загнався так, що ні взад, ні вперед. Це тим більше неприємне для Америки, що вона голосить всесвітний мир, а тимчасом сама веде війну в Нікараґві.

ГЕДЖАС — це був турецький край — славний з того, що в нім лежать славні магомеданські міста Мекка і Медіна. Ці міста мають таке значіннє для магомедан, яке мають для християн міста Вефлеєм і Єрусалим. І тому що року до Мекки ідуть сотки тисячів магомеданських паломників, щоб помолитись на тих місцях, де учив основатель їх релігії — Магомед. Тому Геджас має велике значіннє в магомеданськім світі. По всесвітній війні, коли розпарцельовувано побиту Туреччину — Геджас при помочі Анґлійців став самостійним королівством, а королем став оден ватажок Ібу Завд, котрий рівночасно є також найвищим священиком. Свою владу опер він на корані (магомеданськім евангелію) і видає відповідні закони і розпорядки. Тепер видав він закон, на підставі якого заборонює під карою смерти уживати горячих трунків і тютюну. Та не тільки це. Заборонив він уживати всяких музичних інструментів, а також гру в карти, доміно і шахи. Король Ібу Завд каже, що правовірний магомеданин повинен працювати, молитись, живитись тим, що Господь Бог зародив в зерні і овочах, а приємність повинен находити в добрих ділах тай вихованню своїх дітей на працьовитих і побожних горожан. Також Ібу Завд веде страшну боротьбу з розбишаками. А саме на паломників дуже часто нападали розбишаки бедуїни і обрабовували їх. Ібу Завд вислав проти них військо і побідив їх. Тоді бедуїни післали до короля свого делеґата, котрий прийшовши до короля сказав йому, що бедуїни піддаються, але домагаються, щоби король признав за ними право, яке вони мають від віків, а саме, щоби вони мали право побирати мито від паломників, які ідуть до Мекки і вертають звідтам. Коли король старався переконати делеґата, що це бажаннє не можна сповнити, делеґат сказав: Ми стоїмо при своїм праві і радше дамо собі носи повідтинати, як зректися мита. Тоді король сказав до свого адютанта: Як так, то заберіть цего чоловіка і відітніть йому ніс. Так і зробили. Делеґат вернув домів без носа і від тепер настав спокій між бедуїнами.

Всячина.

Наших дописувачів просимо о терпеливість. Їх дописи будуть поміщені незадовго, бо тепер дано першенство дописам про виборчу акцію.

Виборці! В кождім селі визначити людей до розношення карт виборчих з ч. 18. Приготовити відповідне число підвод до перевоження старців і жінок до виборчих комісій. Памятайте, що всіми способами будуть вороги і киринники поборювати ч. 18. Не даймося застращити і ошукати противникам листи ч. 18.

Уневажнення виборчих лист Обєднання. В виборчім окрузі 47 (пов. Ярослав, Ланцут, Ряшів) виборча комісія уневажнила виборчу листу Обєднання ч. 18. Є це великим ударом для Українців тих повітів, бо вони мали надію вибрати собі посла. Ще гірше стоїть справа на Волині. Там в трех виборчих округах уневажнено виборчі листи ч. 18 і українське населеннє тих повітів буде позбавлене представництва.

Огида! „Ґазета поранна" з д. 18. II. доносить таке: „Сокаль переживає тепер не-аби-яку сензацію. Ото зовсім несподівано зник з тутейшого бруку адвокатський конціпієнт Михайло Микитин. Причина утечі є нещоденна. Микитин був через довший час на удержанню пп. Г. як наречений їх доньки. Титул той визискав він для зложення їх коштом 2 і 3 іспиту правничого і одержання посади конціпієнта. А коли осягнув ціль, втік потайки з дому своїх хлібодавців, забираючи річи, до посідання яких не мав вже титулу. Епільоґ розіграється перед судом, бо обжаловано його о упляннований визиск". — Таке доносить польська ґазета і це булоб байдужне, бо тепер всяких бандитів і ошуканців багато. Але прізвище насуває підозріннє, чи не представляє себе цей ошуканець Українцем. Як-що це правда, що про него пише „Ґазета Поранна" то ціла наша суспільність повинна плюнути в лице йому як такому, що бризгає болотом на наш адвокатський стан і через те понижує його достоїнство серед народу. Для таких людей кримінал, а не українська адвокатська канцелярія!

Наші селяни прийшли до переконання, що всякі „сельроби" є чужинецькими наймитами, щоб розбивати при виборах український національний фронт. Останніми часами комітет „Сельроба" в Висоцьку пов. Броди оповістив таку заяву: „Отсим повідомляю партію „Сельроба", лівицю і правицю, що я резиґную з цілим місцевим комітетом „Сельроба" у Висоцьку, пятную розкладову роботу сеї партії і заявляю, що я є українським націоналістом і вступив до партії Укр. Нац. Дем Обєднання — Іван Швайка, селянин з Висоцька, бувший голова комітету „Сельроба". — Так поступають селяни, що дійшли до свідомости! Бридяться киринами, яку в нас роблять всякі демаґоги-паничики, що полюють на посольські мандати.

Від 55 літ вироблюваний Реґенератор И. Машевського одиноке, правдиве, відмолоджуюче молоко до волосся, не фарбує — а привертає сивому волоссю натуральну первісну краску поручає **Аптика і Дроґерія під „Звіздою"** вул. **Францішканська ч. 24 в Перемишлі.** Постійно впливає безліч замовлень з провінції котрі полагоджується відворотною почтою.

Голосуйте на листу ч. 18.

Третя рада.

Цінні дамські панчохи

вимагають особливо уважної опіки, оскільки вони мають бути тревалі і все добре виглядати. В Radion-і можна їх прати кілька разів, вони не тратять полиску. Треба однак тямити, о найважнійшій річи: розпустити Radion в **студеній** воді, легко підогріти, перепрати панчохи в літнім розчині, виполокати в студеній воді і розложити на полотні до сушення. При застосованню сего способу панчохи не тратять свого гарного полиску і помимо кількаразового прання зістають як нові.

І знова можна ствердити, що

Radion сам пере.

Новинки.

АРЕШТОВАННЯ ксьондза Оконя. Бувшого посла до сойму польського ксьондза Оконя, який належить до „Stronnictwa Chłopskiego" арештовано і посаджено в тюрму. Поліція подає отсі причини арештовання: Кс. Оконь їздив по передвиборчих вічах і виголошував кандидатські промови. Щоби додати собі блеску, він перебирав чотирох своїх аґітаторів за поліціянтів, котрі по промові кс. Оконя вдавали, що його арештують. Тоді кс. Оконь виголошував до перебраних поліціянтів палку промову ніби в обороні селян — поліціянти клякали перед кс. Оконем і кидали зброю, а темні селяни на руках носили свого „оборонця". Але довідались про це правдиві поліціянти і замкнули кс. Оконя разом з його поліціянтами.

СТРАШНА ПІМСТА. В Пасіках Зубрицьких під Львовом сталась минулого тижня така подія: До костела їхала кілька возами весільна дружина. На першім возі їхав молодий Франц Ґловяк з молодою Людвикою Люстерівною. З ними на однім возі сиділи також сестра молодого і його товариш Іван Кульчицький. Нараз Кульчицький виняв з кишені револьвер і стрілив два рази. Перший стріл зранив сестру молодого, а другий поцілив молодого в саме серце і він згинув сейчас. Тимчасом надїхали инші фіри і парубки кинулись на Кульчицького і так його побили, що він на другий день помер у вязниці. За це арештовано парубка Івана Ференца. Так отже одно весілле дало два трупи, одну особу ранену, а одного запроторило до вязниці. Чому Кульчицький стріляв? Кажуть, що він був нареченим молодої. В звязи з тим Ґловяк давнійше його побив. Кульчицький укривав злість в собі і аж в часі весілля пімстився.

ВОВКИ. В стрийськім повіті появилось знову стадо вовків, які нападають на селянські стайні. Перелякані селяни ховаються по хатах і заставляють вхід до хат і стаєн ріжними перепонами, щоби вовків не пустити до середини. Вовки надійшли з півночи і посуваються до чесько-словацької границі.

ПОВОЄННЕ ЗІПСУТТЄ. В селі Матисівці коло Решова повісився 10-літний хлопчина Гнат Висяда, бо мама заборонила йому ховати голуби! Хлопець вирізав всі голуби, а опісля поповнив самовбійство. Цей випадок вказує, що родичі не уважали на релігійне вихованнє хлопчини і він ріс як билина в полі. — В Вульці коло Решова Марія Хміль знайшла під лісом трупа півторарічної дитини, яке було босе, убране в дві сорочинки і барханову суконочку. Труп примерз до землі і лежав правдоподібно два тижні. Догадуються, що дитину живу хтось лишив під лісом і вона опісля замерзла. Поліція шукає за звироднілою матірю.

ГЕРОЙСЬКА МАТІР. В селі Буґая коло Пйотркова стався такий випадок: Дві донечки госп. Папірника, 6-літна і 8-літна, побігли з дітьми сусіда на лід саджавки, щоби совгатись. Але в однім місци була прорубана полонка в леді і обі дівчинки попадали в полонку і пірнули під ледом. Діти наробили крику і надбігла матір дівчаток та кинулась до води на ратунок своїх дітей. Але геройську матір вхопив корч в ногу і вона мало що також не втопилась. Люди виратували її, а опісля витягнено також вже неживі дівчата.

ВЖЕ 500 літ ходять без сорочок Араби. Сталося це на знак жалоби, коли стратили твердиню Ґренаду. Цікава та історія є така: Перед 500 літами військо еспанської королевої Ізабеллі Кастилійської облягало твердиню Ґренаду, яку боронили Араби. Ізабелля не могучи дочекатись, щоби Ґренада піддалася Еспанцям, присягла не скидати (не зміняти) сорочки доти, аж єї військо добуде Ґренаду. Тим хотіла вона заохотити своїх вояків до хоробрости. І незадовго впала Ґренада. Коли побіджені Араби довідались про присягу королевої, побіду на собою приписували цій присязі і присягли, що доти не будуть носити сорочок, доки знову не здобудуть Ґренади. І вже 500 років небораки ходять без сорочок і не можуть дочекатись тої хвилі. Та надії на це нема. І коли далі будуть придержуватись цеї присяги, то ніколи не будуть ходити в сорочках.

ПРОПАВ ЧОЛОВІК З ГРІШМИ. В Увислі коло Скалата жила собі Францішка Вишневська. Ще досить молода була, до того і поле та хату мала. Трафлялись їй люди, але Францішка хотіла мати „пана" за чоловіка. І от пан трафився. Був ним постерунковий поліції в Тлустім, який опісля покинув поліційну службу і став торговельним аґентом. От він приїхав до Увисли, щоб взяти слюб з Францішкою. Ще перед весіллєм намовив її, щоб продала часть ґрунту за 200 долярів. Францішка згодилась на це. По слюбі чоловік перебував у неї тиждень, а опісля забравши 200 долярів, виїхав і ні слиху ні диху по нім. І так Францішка лишилась і без чоловіка і без грошей. Тепер при помочи поліції шукає його, але тяжко знайти. Вміє ховатися перед поліцією, бо сам був поліціянтом.

МІЖ ВЕЛИКИМИ ПАНАМИ БУВАЮТЬ ЗЛОДІЇ. Американський амбасадор в Празі уладив баль, на який запросив около 100 осіб, міністрів, дипльоматів і аристократів. В часі балю зауважила його жінка, що єї дуже дорогий діядем зник. Цей діядем складається з 5 рядів діяментів. Хто доконав крадіжки, годі знати.

НА ЯРМАРКАХ всякі шахраї втикають нашим селянам фалшиві гроші, як від них що купують. Так було і на ярмарку в Яричові, де жидки купили коня від господаря з Жовтанець за 240 зл. і заплатили йому фалшивими банкнотами по 20 зл. Тому уважайте, господарі, як приймаєте гроші на ярмарку!

СЕЛО ПІДЕ З ТОРБАМИ. Краківська ґазета „Хлоп Польські" доносить, що перенівок цего року буде дуже тяжкий. Селяни є здані на ласку жидівських лихварів, які обіцяють давати селянам збіже на хліб і на засів, але по жнивах мають віддати три кірці за кождий корець. Ця ґазета пише, що як далі селяни будуть на переднівку брати збіже в лихварів на таких умовах то незадовго село піде з торбами Вже тепер половина хлопських ґрунтів є в жидівській кишені. А як у нас, в Сх. Галичині? Просимо о дописи в тій справі.

МІСТО БОЖЕВІЛЬНИХ. У східній Бельґії, недалеко Антверпії, є містечко Ґель. Має воно 17.000 мешканців, з котрих 3.000 то божевільні. Хорі, поровміщувані при родинах по одному, по двох, є під постійною лікарською опікою. Історія цих відносин така: Давно тому схоронилася до містечка Ґель ірляндська княжна Дімфи із своїм старим сповідником о. Ґереберном. Княжна втекла перед своїм батьком, котрий, повдовівши, хотів оженитися з власною дочкою. Розгніваний батько пустився в погоню за дочкою і власноручно відрубав їй голову, а старого сповідника казав розсічи. Мученицька смерть княжни прославилась по всій околиці, тимбільше, що гріб її прославився чудами. Хорі, навіщені злим духом — так вірили тоді люде — відзискували здоровля біля гробу княжни. Побудовано над гробом її церковцю, почалися прощі до чудотворного місця. Хорий мусів побути в Ґель 8 днів. За той час мав хорий перейти попід саркофаґ княжни, що стоїть опертий на чотирох стовпах. Так каже давна леґенда. Тепер зїзджаються до Ґель, щоправда, менше як колись, але і ті 3.000 хорих, які там є тепер, доказують, яку силу має леґенда про княжну Дімфи. Родичі божевільних посилають їх сюди, щоб відзискали чудом розум.

В ПОРТКАХ ЧИ БЕЗ ПОРТОК. В Москві оповідають таку історійку. Большевицький міністер Калінін є сином московського селянина. От і до него прийшло двох господарів з його села. Оден з них говорив, а другий мовчав, — ані слова не вицідив. Калінін запитав: Як вам поводиться на селі? — Зле, Михайле Івановичу. — Що, може неврожай? — Богу дякувати, на врожай нема що нарікати. — Може податки великі? — Великі бо великі, але до того можна привикнути. — Може поліція вам докучає? — Ні, з поліцією завжди однаково, як давніще, так і тепер; дати поліціянтови фляшку горівки, то договоришся з ним як з рідним братом. — Ну, то чогож нарікаєте, що вам зле поводиться? — Не маємо, Михайле Івановичу, порток; як жінка іде на ріку одні портки випрати, то треба дома сидіти, як пес на ланцюху, бо нема других порток, щоби вбратися. — Калінін задумався, а по хвилі сказав: Е, не маєте що нарікати, бо є краї, де мужики не мають і одної пари порток і ходять голі. — Господоньку, а деж то таке є? — От наприклад в південній Америці. — Мужик, який дотепер мовчав, почіхався в чуприну і сказав: То там хіба большевики є вже з 30 літ.

НАЙБІЛЬША ГАРМАТА. Большевицькі ґазети доносять, що у Франції зроблено тепер найбільшу гармату на світі. Стріляє вона на віддаль 140 км. (понад 18 миль). Довгість люфи має 40 метрів. Набій потребує 3½ мінути часу, щоб перелетіти 140 км.

КРІВАВІ ВЕСІЛЛЯ. В селі Москалях коло Ніска в домі господаря Скрипки відбувалось весілля, на яке прийшли також парубки з сусідних сіл. В часі забави парубок Домбек ножем так зранив парібка Сапуляка, що той згинув. — В селі Поремба під Заверцем відбувалось весілле в господаря Були. Між підпитими гістьми прийшло до сварки, а опісля до бійки, в якій Петро Рох і Віктор Гандрих убили Болеслава Рубіна на смерть, а також тяжко поранили Станислава Франка. Убійників арештовано. — В Липю коло Каліша на весіллю у заможного господаря настала суперечка між парубками Іваном Тихим а Людвиком Ямущаком. Ямущак пхнув ножем Тихого і він згинув в тій хвилі. Злочинця арештовано. — Наводимо ті страшні випадки, щоби наші люди освідомили собі, як небезпечно є давати тепер горячі трунки весільним гостям. Тому наші господарі хай мотають собі це на вус і на весіллях не дають ні горівки, ні пива, бо можуть не тільки закаламутити весілле своїх доньок чи синів, але ще будуть волочитися по судах.

ҐОРИЛЬ ЯК ЖЕНИХ І БАТЬКО РОДИНИ. Анґлійський дослідник Африки др Щарп описує звичаї малпґорилів, яким він приглядався в Камеруні. Головним завданнєм ґорилясамця є найти собі товаришку життя, до чого приходить нераз по тяжких і кровавих боях. Коли родина ґорилів мандрує лісами, то рідко коли ночує на однім і тімсамім місці. Кождий член родини приготовляє собі щодня власне леговище. Малпи сі мають такі звичаї, як люди. Кожда з них хоче як найвигіднійше спати і приготовляється до сну вже як смеркнеться. Задля сього батько родини виломлює деревця і прикриває їх листєм і на них кладеться, а решта малпячої родини розкладається на розгалужених конарах дерева. Вони не сплять ніколи занадто високо, так щоби батько зглядно муж міг цілу свою родину бачити зі свого леговища. Мандрівник описує далі, що коли він сам потребував ледви 5 хвиль часу, щоби прилагодити собі леговище, то ґориль зужив на се 20 хвиль і правдоподібно спав вигіднійше ніж учений. Лише самиці люблять із молодими спати все на тім самім місці. До неволі призвичаюються лише молоді малпи. В Камеруні нема небезпечнійшого звіра ніж ґориль. Із львом або слонем досвідчений стрілець дасть собі раду, а з ґорилем тяжка справа. Розлючений ґориль хапає чоловіка і розшарпує на кусні. Бенґальський тиґр у порівнанню з ґорилем є ласкавим котом.

ЗАКОПАНИЙ МАЄТОК. У селі Перчанл біля Дубровника (в Югославії) помер міліонер Перо Юнак. На три дни перед смертю сказав родині і своякам, що в однім місці закопав касу, у якій є велика готівка золотом. І дійсно на тім місці, по смерти, стали копати під наглядом власти і найшли касу, у якій було золотих гроший вартости 1 міліона динарів. Згідно з судовим посвідченнєм його спадщина у вартісних паперах, нерухомостях і тд. виносить понад 4 міліони динарів. Перо Юнак ще як 14-літній хлопець виїхав до Америки і робив найтяжшу роботу, а найбільше як копальняний робітник. Недавно вернувся у батьківщину як 60-літній старець і хоч був уже такий богатий працював так як той, що мусить заробляти собі на щоденний хліб, а ніхто навіть не здогадувався, що Перо Юнак є мультіміліонер.

КІЛЬКО ЛЮДЕЙ жило на світі? Оден анґлійський учений обчислив, що дотепер жило на землі 46.627.843.975.845 людей. Ця цифра є страшна. На підставі того обчислення жило на одній квадратовій милі світової суші 134,622.976 людей або 5 людей на квадратовій стопі. — Анґлія мала в р. 1840 тільки 3,700.000 людей, отже половину нинішної людности одного міста Льондону. Нині Анґлія має 47 міліонів людей. В тім самім часі (1840) жило 12½ міліонів Французів, котрих тепер жиє три рази більше (39.200.000).

Веселий кутик.

Виборча розмова. Іван: Що то — ви сусідо, виступили з нашого Обєднання і пристали до „сельробів“? І не жаль вам?—Василь: Но—дарма —тяжко мені було, але я змінив свою думку. — Іван: Що тяжко, то вірю, але щоби дармо, то в то ніхто вже не повірить.

В гостинниці. Кельнер до пані: Що, пані, позволите на перекуску? Маємо свіжо смажений язик. — Пані: Е ні, бо я не люблю нічо, що походить зі звірячого писка. — Кельнер: То в такім разі може принести вам, пані, яйця на мягко.

Новітний самаританин. Іде гостинцем Шмуль і не чує труби самоходу, котрий їде впрост на него. На кількадесять кроків, щоб не переїхати жида, шофер не могучи здержати машини, скручує раптовно і самохід впадає на телеґрафічний стовп. Самохід розбивається на кавалки, а шофер лежить без життя. Поцтивий Шмуль прибігає наляканий, чутить раненого, котрий ще дихає; опісля біжить до хати, що стояла під лісом, приносить води і дає йому напитися, а бачучи, що шофер приходить до себе, каже: Пане, пане, чи ви можете вже говорити? — Можу — відповідає слабим голосом шофер. — То скажіть кілько ви хочете за той шмельц з самоходу.

„FOSFOR“
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Lwów
PLAC MARJACKI 6/7¹ Telefon 44-48

СУПЕРФОСФАТИ: кістні і фосфорово-азотові, МІНЕРАЛЬНІ і амонякальні,
РЕФОРМФОСФАТИ: кістні і мінеральні від 18 до 26% P_2O_5 !!!
ТОМАСИНИ: „Колюмета“ — „ЗВІЗДА“ і инші краєві і заграничні
СОЛІ поташові і КАІНІТ — АЗОТНЯК — САЛІТРА (ХОЖОВСЬКА) амонові,
САЛІТРА хілійська — СІРЧАН амоновий
Вапно навозове палене і мелене (97% CaO) — Вапно будівляне.
ФОСФОРИТИ палені і мелені (CaO і розп. P_2O_5)
Достава ваґоново і деталічно по фабр. цінах і на найвигіднійших услівях кредитових.

Надіслане.

Подяка.

З волі Всевишнього оставила нас 7. см. наша Найдорожча Мама, Бабця і Прабабця, бл. пам. Клявдія Скоморовська, вдова по укр. кат. пароху. В тій болісній хвилі найшлись люди, котрі відчуваючи нещастє ближніх, поспішили з розрадою опечаленій Рідні, котра на цім місци складає Їм найсердечніще Спаси-Біг. В першім ряді Впов. Отпроф. П. Мягкому за кількаразове уділенє св. Тайн. Покійній, за сердечні слова розради, за провід похорону і відправлення заупокійного Богослуження. Щира дяка Впов. оо. Демянчикови і Лопачакови за ласкаву участь в похороні. Впов. Директорови шпиталя др. А. Штайнгардови за тількилітню, повну пожертвованя, безінтересовну опіку лікарську. Впов. Пані Лільовій за поміч у уладженню похорону; п. проф Клішови, як діріґентови і всім Панам, котрі взяли участь в хорі — сердечне Спаси-Біг. — Рідня.

Заява. Дня 5. лютого 1928 на зібранню Безпартійного бльоку листи ч. 1. вибрано мене заступником голови виборчого комітету. Заявляю, що я на тім зібранню не був та ніякої участи не беру в акції згаданого Безпартійного бльоку. Заразом протестую проти сего, що мене без мого дозволу і проти моєї волі вибрано до згаданого Комітету. — о. Михайло Бан, парох в Дубецьку.

Загальні Збори Філії т-ва „Союз Українок“ в Перемишлі, відбудуться ві второк 28 лютого в салі „Бесіди“ (Народ. Дім) о год. 5—6 вечера з звичайним денним порядком.

Загальні Збори Кооп. „Новий Труд“ в Перемишлі відбудуться в понеділок 27 лютого в салі „Міщан. Каси“ о год. 3—4 пополудни.

Уневажнюю украдену військову книжку видану через П. К. У. Ярослав на імя Антін Сухий уродж. в р. 1889 в Біґалях п. Любачів.

Уневажнюю книжечку військову, видану через П.К.У. в Чорткові ч. гол. кн. евід. 101 на імя Стефана Вітовського з Іваня повіт Заліщики котру то згубив висше згаданий на ярмарку 13/10 1927.

Кооператор пошукує посади в більшім селі, склепарем кооперативи, книговодом та диріґентом хору. Зголошення „Український Голос“ під „Степовий“.

В Кракові шукається солідного Українця до полагоджування орудок за заплатою. Зголошенне до Адм. „Укр. Гол“.

МАШИНИ ДО ВИРОБУ ЦЕМЕНТОВИХ ДАХІВОК
ріжних системів, форми на бетонові рури, хрести, громоводи і всякі вироби слюсарські виготовляє
МИХАЙЛО СТЕФАНІВСЬКИЙ
Львів, вул. Варстатова 10
(між Рицерською а Кордецького).
Жадайте катальоґу!

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

ЛІКЕРИ зробити дома може кождий ЛІКЕРИ
в 70 ріжних смаках „STELLA“ в 70 ріжних смаках
До набуття в аптечних складах.
Головний склад: В. Ґ. Мушинський в Перемишлі, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відповідний опуст.

Др. Прийма Остап
орд. в Перемишлі, Ринок 12.
в внутрішних і жіночих недугах. просвітлює Рентґеном, насвітлює кварцевою лямпою і Солюксом.

Др. Михайло Кое
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

ДО ПРОДАЖИ
Одноповерховий дім з двома фронтами в Ринку ч. 30 і Байзера ч. 12 разом зі знаною торговлею мішаних і кольоніяльних товарів en gros і deteil до продажи.
Близчі інформації у М. Кляйна в Коломиї.
Догідне для українського товариства!

Найдешевше жерело закупу.
Позір! П. Т. Позір!
Кооперативи і сільські Крамниці
Гуртівний склад волічки, вовни, копу, заполочку, бавовни до вишивок в мотках Klark DMC., шовку, шпулькових ниток, Harland, Тройки, гарасівок, стяжок, крепінок, коронок, обшивок, тасемок, гребінів, ґузиків, ножів, батогів, паперців і туток „Солялі“, зошити, всілякі паперові вироби і шкільні прилади, як також величезний вибір ґалянтерійних товарів
по найдешевших цінах поручає
передвоєнна знана фірма основана 1904 р.
Лев Левен
Станиславів. Ринок ч. 15 вхід від вул. Берка ч. 3.

СУПЕРФОСФАТ
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Йосифа і Кароля Товарницьких
СПІЛКА АКЦІЙНА
Львів, вул. Коперника ч. 9.
ТЕЛЕФОН Nr. 9-11.
Доставляє на догідних кредитових услівях штучні навози як:
суперфосфат кістяний і мінеральний, потасові соли, каїніт, азотняк, салітру амонову, сірчан амону, томасину, мелене вапно палене, також спеціяльні мішанки навозові під городовину, квіти та овочеві дерева.

ПРАВДИВІ ЧУДА
яких доказували українські козаки з своїми на цілий світ славними кіньми можна побачити ще тепер, але лише на
КОЗАЦЬКОМУ ОБРАЗІ
який видало тепер В-цво „Запорожець“ в Коломиї, вул. Міцкевіча 51. Величина 50 на 30 цм.
З огляду на те, що цей образ зроджує серед своїх велику любов і бадьорість, а серед чужих пошану до всего, що є українське, повинен він знайтися конче в кождій українській хаті, читальні, школі, канцеляріі, кооперативі і т. п.
Ціна дуже низька, бо враз з опакованням і звичайною почтовою оплатою виносить за штуку 1 зл. 60 сот. а з рекомандованою 2 зл. 20 сот. Для заграниці ½ (пів) доляра. Спішіть, бо засіб не великий! За післяплатою не висилається.

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові-Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

Спеціяліст всіх недуг жіночих та акушер
б. лікар клін. в Берліні та Дрезні
Др. Д. РАЙФ
Перемишль
Водна 2 (ріг Ринку). Телеф. 450.

Дешево і на вигідних умовинах заплати!
БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ:
цемент, ґіпс, гашене і тверде вапно, палена дахівка, дахова папа ізоляційна і т. п. до набуття в фірмі
„БУДУЛЕЦЬ“
Перемишль, ул. Коперніка 25
тел. ч. 407.

350 вартісних предметів за 15 злп. 95 сот.
висилаємо на листовне замовлення комплет предметів, з яких найважніщі є: 1) 1 мужеський швайцарський ніклевий годинник з добрим ходом, 2) 1 позолочений ланцюшок до годинника, 3) 1 загранична бритва марки Solingen, 4) 1 пензель до голення з добрим волосям, 5) 1 мищинка до голення, 6) 3 великі мужеські хусточки, 7) 1 пара мужеських ґумових підвязок із добрим замком, 8) 1 комплет спинок до передів сорочки, 9) 1 шовковий краватт, 10) 1 сталевий сцизорик, 11) 1 кишеневий гребінь з покривалом, 12) 1 щіточка до зубів, 13) 1 пара шовкових зарукавників, 14) 1 пара спинок з амер. золота, 15) 1 кишеневе зеркальце і ще 335 предметів, які є потрібні кожньому чоловікові в кожній хаті, як н. пр. доміно, варцаби, нитки і т. т. д.
Цілий цей комплет висилаємо лише за 15 зол. 95 сот. Такий сам комплет у лучшій якости L. — 18 зол. 75 сот., у ґатунку N. — 21 зол. 95 с. і 24 зол. 50 сот. Висилаємо без ніякого завдатку. Платиться при відборі. За опакування й пересилку платить покупець. !! БЕЗ РИЗИКА !! Комплет, який не подобається приймаємо з поворотом і звертаємо готівку.
Polskie Źródło, Warszawa Nalewki Nr. 23. u.

Рік залож. 1842. — 85 рік істнування.
ОКРУЖНА АПТИКА Ґ. ШВАЦЕРА
давніш Шварца
Маґістер М. ЛЯВФЕР
Перемишль, ул. Францішканська 5.
напроти костела ОО. Францішканів.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЄҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

ДРОҐЕРІЯ
і ПЕРФУМЕРІЯ
МАҐІСТРА М. ЛЯВФЕРА
ПЕРЕМИШЛЬ,
Міцкевича 2 (побіч двірця колієвого).

Домагайтесь найдобірнійших паперців до курення
„Калина“
з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі

Видавець і відвічальний редактор: Степан Навроцький
З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.